

Protokoll fört vid enskild föredragning
Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister Nina Fellman	Rättssakkunnig Raine Katajamäki	Omedelbart

.....

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 16
Invånarenkäter i Ängö-Bussö-området och Nåtö-Järsö-området.
ÅLR 2017/8913

Landskapsregeringen antecknar kommentarerna till invånarenkäterna i Ängö-Bussö-området och Nåtö-Järsö-området till kännedom.

Kommentarer till enkäten angående Ängö-Bussö-området:

- Avståndet till kommunkansli, hälsomottagning m.m. är väldigt långt bilvägen i nuvarande kommunindelning

Kommentarer till enkäten angående Nåtö-Järsö-området: (Alternativet Södra Åland)

- En gång Lemlänning alltid Lemlänning
- Jag flyttade ut till landsbygden och valde Lemland då det kändes som en bra kommun. Jag valde att inte bosätta mig i staden, ett aktivt val från min sida. Önskar därför att vi i området inte skall bli tvingade in i Mariehamn
- Jag har så bra i Lemland.
- Sätt hela Ålands kommuner till ett och en stad är mitt tänkande. De blev inte något billigare i Finland med sammanslagning av kommuner.
- Jag har bott i Lemland, Järsö, hela mitt liv och det vill jag fortsätta med.
- Föreslår att man har endast en kommun, kallad Åland.
- Ny centralort i Jomala känns bra. Här finns skola, äldrevård m.m. Alltså spännande utveckling. Det naturliga skulle på många sätt vara Mariehamn. Men ett tröttsamt alternativ. I Mariehamn sker bara ett bevakande, reglerande. Ingen utveckling. Risk för att vår region beläggas med byggförbud, höjda fastighetsskatter m.m. Ett problem som staden gärna lyfter redan idag är hur vi skall ta oss till (och genom staden trafikmässigt). Typisk stadslednings-attityd.
- Mariehamn har för mycket byråkrati.
- Det har fungerat väldigt bra att (tidigare/nu varit/är) Lemland är Lemland! Järsö och Nåtö är landsbygd och jag har valt att bosätta mig i landsbygden! Sålunda vill jag att Järsö och Nåtö skall höra till Södra Åland.
- Kan inte gå med i Mariehamn, då flera familjer får flytta pga fastighetsskatt och övriga högre avgifter. Mitt samvete förbjuder det. Varför ska vi acceptera högre skatter och avgifter, då ingen kommun idag i "Södra Åland" har högre än Mariehamn. Vad händer med området? Ena stunden ska staden ha byggstopp i andra behöver staden mark för utveckling. Idag har vi mycket att säga till om i god samarbetsanda, medan staden har en bevisligt urusel beslutskultur. Denna "enkät" är ett skämt. Var är för- och nackdelarna? Konsekvensbeskrivningar etc? GÖR OM, GÖR RÄTT!
- En kommun vore ha varit mitt alternativ om möjligt.
- Att svara på denna är inte lätt. Det ges ingen information varken från Lemland eller Mariehamn hur det är planerat med vatten/avlopp/dagis/skolan etc. Inför ett kommunval eller riksdagsval så får man reda på vad de olika parterna står för och planerar. Nu inget! Mitt val S Åland är pga Mariehamns nuvarande fruktansvärda politik för sina medborgare. Mariehamn är troligen endast intresserade av Järsö-Nåtö pga grönområdena. Att få ett bygglov om vi skulle tillhöra Mariehamn lär vara svårt.
- Ser hellre oss som del av södra, norra eller skärgårdsåland än Mariehamn. Regeringen bör visa konsekvenserna av sitt eget förslag t.ex. hur påverkas mina skatter av ert förslag?
- Det är väldigt svårt att ta ställning i en sådan här enkät när ingen information givits om vad det ena eller det andra alternativet ger för konsekvenser. Vad händer t.ex. med dagis om man väljer Mariehamn, vad händer med skolan om man väljer Södra Åland. Får barnen gå kvar i Mariehamn? Sådana frågor borde vara utredda före man tar ställning i frågan.
- Dessa valmöjligheter är som att väja mellan Pest och Kolera.
- Lemland ok. Kommunalskatten ok. Mariehamn, vi får sämre service och högre skatt. Mariehamn är oattraktivt och är snart ingen stad längre. Har sett nog av konsulter vars jobb ändå

- inte blivit bra. Politiker bör vara sakkunniga. Se hur en bank sköter sig!
- Tror inte Mariehamn har förståelse för landsbygd/skärgård, bland annat gällande fastighets-skatt
 - Ekonomiskt är det mer rättvist för Lemland att få skatteintäkter för Järsö-Nåtö. Nåtö-Järsö ligger fortfarande geografiskt så, att den naturliga transportvägen över vattnet gör det till en organisk del av Lemland. Många i vår släkt bor i Lemland och banden dit är fortfarande starka. Det faktum att människor rör sig på ett annat sätt idag (med bil) betyder inte att det alltid kommer att vara så. Tvärtom, många kommuner i Europa planerar om sin infrastruktur med annan prioritet än privatbilism.
 - Alt 1. Som nu dvs Lemland! Alt 2. Lemland och Lumparland. Fråga alla (hela) kommunens invånare.
 - Ser stor risk för urbanisering som skulle förstöra skärgårdsmiljön – framförallt bostadsplane-ring – detta om området kommer under Mariehamn.
 - Tror att skärgårdskaraktären på Nåtö/Järsö försvinner om området införlivas med Mariehamn (staden). Nåtö-Järsö-området är en typisk skärgårdsmiljö med små öar, ganska låg växtlighet, bergbundet etc. Ett sådant område lämpar sig inte för stadsmässig exploatering. Det skulle vara mycket tråkigt om Nåtö-Järsö skulle bli en förlängning av villamattorna i södra stan (Mariehamn).
 - Varför finns det inte för och nackdelar, fakta att ta ställning till t.ex. fastighetsskatter. Det är möjligt att ha 80 % dagisavgift, får vi det fortsättningsvis? I Mariehamn finns ej den möjligheten. DÅLIG INVÅNARENKÄT!! Känns som ett spel för gallerian.
 - Baserat på önskan att ej överexploatera och bibehålla det aktuella situationen på Järsö-Nåtö.

Kommentarer till enkäten angående Nåtö-Järsö-området:

(Alternativet Avstår)

- Onödigt att minska kommunerna till 4, borde bara bli 1 kommun.

Kommentarer till enkäten angående Nåtö-Järsö-området:

(Alternativet Mariehamn)

- Nu: bristfällig kollektivtrafik som kunde bli bättre. Plogningen av Langnäs-vägen haft andra prioritet. Runt 60 km till Sveagården för att hälsa på äldre. Bristfällig skötsel av kommunala vägar. T.ex. 25.11 inga plogpinnar Dragsv.vägen. Aktiviteter som meddelas i kommunbladet för långt borta. Tjänster köps redan från Mariehamns stad. Rent geografiskt mer logiskt. Stadens fritidsområde redan här ute.
- I likhet med andra ”folkomröstningar” ges inga faktaunderlag för de olika alternativen. Ingen veta vad de olika svarsalternativen innebär för framtiden varför många kommer att rösta på ”känsla”. Flyr de valda politikerna undan sitt ansvar att ta beslut? ”Folkomröstningar” kan bära vart som helst pga bristen på kunskap.
- Ta bort kravet på 30.000 m² för att bygga bostadshus på Järsö/Nåtö! Ordna g/c-väg längs Järsövägen!
- Med förhoppning om ökad kommunal service som lokaltrafik, motionsspår, gång och cykelväg till centrum.
- Hoppas nu att denna reform verkligen blir av. Annars gäller svaret även vid bibehållen

kommunstruktur. Ännu färre sku va ännu bättre.

- Järsöborna har länge velat tillhöra Mariehamn. Finns ingen samhörighetskänsla med Lemland som styvmoderligt skött Järsö områdomr. Mödravård, barnrådgivning, skolgång, fritidsaktiviteter – allt detta sker redan i Mariehamn. Vidare använder N-J-borna stadens bibliotek och annan socialverksamhet. Finns faktiskt ingen anledning till att Nåtö-Järsö omr. Tillhör Lemland. VI VILL TILL MARIEHAMN!!!
- En kommun skulle vara bäst.
- Redan nu har vi samarbete med Mariehamn. Äldrevården skulle ha en stor fördel. Geografiskt ligger Järsö närmare Mariehamn.
- Det känns mest naturligt att höra till Mariehamn. Lemland känns redan fel nu. Att höra till Södra Åland skulle vara onödigt tycker jag.
- Eftersom vi har den mesta service från Mariehamn redan nu, skolor, telefon osv. Men det bästa vore en enda kommun!
- Mariehamn ligger naturligast till betr. skola, vård/omsorg och åldringsvård.
- Geografiskt är det mest naturligt att höra till Mariehamn. Området är beroende av Mariehamn som skolor, mataffärer osv.
- Bör dock helst vara endast en kommun totalt.
- Man bör även införliva delar av Jomala i Mariehamn på samma gång.
- Känns naturligt i och med skolor, sjukvård och läget.
- Som boende på Järsö nyttjar vi aldrig någonting i Lemland förutom dagis. Lemland satsar inte på något på Järsö trots att vi betalar skatt.
- Motiv: 1. Närheten till Mariehamn. 2. Skolan, åldringsvård 3. Lokaltrafiken 4. Vet vad man får, Södra Åland (?) ??
- Naturligt flöde till Mariehamn för skola/teknisk service.
- En fortsatt utveckling av området utan byggnadsförbud!
- 4 kommuner är inte ett bra upplägg. Sammanslagning bör ske frivilligt. Nåtö-Järsö bör i första hand tillhöra Lemland, i andra hand Lemland, Lumparland & Mariehamn. Södra Åland bör max bestå av Lemland, Lumparland och Mariehamn (eventuellt Jomala). Eckerö och Hammarland har inget att göra med Södra Åland.
- Tvingas flytta från Nåtö om Mariehamns service (skola) upphör.
- Vi vill ha en byggnadsplan med normalstora tomter. I stället för nuvarande vansinniga krav.
- Förslaget att Nåtö-Järsöområdet skulle höra till Södra Åland kan ej omfattas. Helt geografiskt och mest ändamålsenligt är att just detta område skall höra till Mariehamn. De flesta boende har anknytning till staden och av den anledningen är det mest naturliga att höra dit. Det skulle bli både för äldre boende och barnfamiljer, skola m.m. en negativ utveckling. I synnerhet då man inte känner kommuninvånarna eller har haft någon närmare kontakt till den sidan. Servicen är hotad. Man är född och bott i staden, gått i skola och tjänstgjort där, men på äldre dar flyttat ut till den havsnära och vackra naturen. Tänk nu efter och ta ett klokt beslut i frågan!
- Motiv till att området skall höra till Mariehamn: barnens skolgång, äldreomsorgen, markplanering, närheten till Mariehamn, alla samarbetsavtal som nu finns blir överflödiga.
- Nära till skolor + all service om vi hör till Mariehamn. Stadsbussen? Åldringsvård för långt till Lemland.
- Hjärnan säger Mariehamn (det enda vettiga). Hjärtat säger Lemland/Södra Åland.
- Hur skall en annan kommun (Mariehamn) måsta ta ansvar för; skolgång, trafikleder osv. för en annan? Hör vi till Mariehamn så är ju alla dessa bekymmer och konstlade arrangemang lösta.
- Inget konkret vad det innebär för individen. Dåligt med info.
- En kommun hade varit bättre alternativ.
- Ligger naturligast till i vår vardag i dom flesta områden: skola, äldreomsorg etc. Vår närmsta ”storby”.
- För att kunna utveckla hela Åland på bästa möjliga sätt, anser jag, att man borde gå in för att ha bara en kommun eller ett landskap inklusive Mariehamn.

- Bevara dagis, skolor och ålderdomshem ute på landsbygden som idag. Instiftas garantier att dagis, skolor och ålderdomshem MÅSTE finnas kvar tror jag förslaget om fyra eller en kommun kan gå smidigare. Att lägga ner pga att spara pengar får inte var nog underlag för att stänga ett dagis, skola eller ålderdomshem.
- Eftersom Åland är så litet skulle det väl räcka med 1 (max 2 kommuner).
- Vi använder ändå mest Mariehamn vad gäller skolor, bibliotek, idrottsanläggningar m.m.
- Jag vill absolut höra till Mariehamn.
- Hoppas på mer gatubelysning – och cykelväg där det är möjligt. Ett äldreboende här ute skulle heller inte vara helt fel. Tycker det kunde varit ännu färre kommuner. Lycka till med kommunreformsarbetet!
- Utan Mariehamns service (skola) är vi tvungna att flytta från Nåtö.
- Gatubelysning, ok busstransporter till skolor, lägre skatt, cykelbana/väg